

Spolupráca občianskej spoločnosti a samospráv na začleňovaní cudzincov

Projekt KapaCITY – podpora integrácie migrantov na lokálnej úrovni vznikol preto, že samosprávy si uvedomujú, že príchod cudzincov na Slovensko je aktuálnou výzvou, na ktorú chcú reagovať včas a so všetkou starostlivosťou, aby zabezpečili bezproblémové spolunažívanie všetkých obyvateľov a predchádzali vzniku problémov.

Na projekte spolupracujú organizácie občianskej spoločnosti (Liga za ľudské práva, Nadácia Milana Šimečku, Centrum pre výskum etnicity a kultúry a Marginal) a zástupcovia miestnej a regionálnej samosprávy (Bratislava, Trnava, Banská Bystrica, Košický samosprávny kraj) a Únia miest Slovenska.

Memorandá o spolupráci so zapojenými mestami boli uzavreté v prvých mesiacoch tohto roka a v súčasnosti prebieha intenzívny terénny výskum situácie na pôde zapojených samospráv. *„Doposiaľ sme uskutočnili už 63 rozhovorov s predstaviteľmi miest, cudzincami, ako aj so školami, zamestnávateľmi a s mimovládnyimi organizáciami. Rozhovory budú slúžiť ako podklad pre podrobné zmapovanie potrieb. Analyzovali sme tiež dostupné materiály a štatistiky týkajúce sa cudzincov, aby sme dostali komplexný obraz o situácii v jednotlivých zapojených samosprávach“*, hovorí **Elena Gallová Kriglerová** z Centra pre výskum etnicity a kultúry, výskumnej inštitúcie, ktorá výskum vedie.

Predstavitelia samospráv hovoria, že na začiatku snahy venovať sa tejto téme je najmä *„uvedomenie si, že na svete je nás strašne veľa a bude nás stále viac. Globálne prepojenie už prebieha a nedá sa nejako izolovať, takže sa tomu nevyhneme.“* (respondent/ka - predstaviteľ/-ka samosprávy). Ďalší z respondentov skonštatoval, že tému vníma ako príležitosť pre ďalší rozvoj: *„... tie [iné] krajiny majú svoje špecifiká, tí ľudia majú svoju mentalitu a prenášajú ju sem. Ja to vnímam ako obohacujúce, pretože je to súčasť dnešnej doby, súčasť dnešného života a je to fajn.“*

Podľa primátora mesta Bratislava **Iva Nesrovnala** je tento projekt veľmi dôležitý. *„Bratislava je moderné multikultúrne mesto, v ktorom sa združuje množstvo cudzincov z rôznych kútov sveta. Prichádzajú sem, okrem iného, aj kvôli práci a verím, že tento projekt prinesie tie správne nastavenia pre ich začlenenie a fungovanie v našej krajine,“* povedal primátor Bratislavy Ivo Nesrovnal.

Podľa predsedu Košického samosprávneho kraja, p. **Rastislava Trnku**, *„Téma migrácie a následná integrácia cudzincov v krajinách EÚ je kľúčovou témou všetkých európskych krajín od roku 2015, stala sa súčasťou politik a strategických dokumentov nielen členských štátov EÚ, ale aj väčších miest a obcí. Na lokálnej úrovni sú kľúčovými aktérmi samosprávy, ktoré môžu ovplyvniť ekonomickú, sociálnu a kultúrnu integráciu migrantov. Považujem túto tému za veľmi dôležitú a preto dúfam, že naše partnerstvo v projekte KapaCITY prispeje k vytvoreniu efektívnych mechanizmov na lokálnej úrovni, vďaka čomu sa budú implementovať opatrenia, ktoré napomôžu k riešeniu tohto celoeurópskeho problému.“*

Participáciu na projekte víta aj primátor mesta Trnava **Peter Bročka**: *„V Trnave v súčasnosti žije a pracuje veľa cudzincov. Mesto sa aj účasťou v tomto projekte snaží vytvárať čo najpriaznivejšie podmienky na ich integráciu.“*

Aj Banská Bystrica začína pociťovať nedostatok pracovnej sily a niektoré pozície v službách, za ktoré je zodpovedná samospráva, sa obsadzujú veľmi ťažko. Podľa primátora **Jána Noska** je migrácia ekonomicky aktívnych ľudí v produktívnom veku vítaná. „Aj vďaka informáciám, ktoré sme o projekte zverejnili v našich novinách, sa k spolupráci prihlásili subjekty, ktoré sa tejto téme venujú. Mesto Banská Bystrica rešpektuje a podporuje rozmanitosť. Veríme, že integrácia cudzincov prispeje nielen k rozvoju mesta, ale aj k využívaniu ich odborného potenciálu a pomôkne riešeniu negatívneho demografického trendu.“

Projekt podporila aj **Únia miest Slovenska**, ktorá podľa slov jej generálneho sekretára Milana Galandu vidí význam projektu v posilnení demokratických princípov fungovania miestnej samosprávy s dôrazom na významnú úlohu miest. Mestá samotné majú zabezpečovať kvalitné služby svojim obyvateľom, vrátane príslušníkov tretích krajín.

„Slováci zažívali tiež na základe vlastných skúseností, aké je to byť prisťahovalcom v inej krajine. Podľa historických zdrojov: „Slovenské vysťahovalectvo do USA, Kanady a iných krajín bolo súčasťou migračných vln, ktoré v dôsledku hospodárskej nestability prešli Európou koncom 19. a začiatkom 20. storočia. Vysťahovalectvo celkovo postihlo najviac východné Slovensko a medzi rokmi 1869 – 1910 zaznamenala najväčší úbytok obyvateľstva Oravská župa, a to až o 4,4%.“

Zároveň je dôležité podčiarknuť, že **mestotvorný proces** na Slovensku historicky vždy bol spojený s pracovnou migráciou a integráciou príslušníkov iných národov a kultúr. Spomenieme napríklad vznik a vývoj banských miest, ku prosperite ktorých významne prispela nemecká komunita... alebo históriu spišských miest, kde sa prelínajú ekonomické a kultúrne väzby slovenských, poľských, maďarských, ale aj nemeckých či talianskych obyvateľov... Aj teraz, v podmienkach jednotného trhu Európskej Únie a rýchlej urbanizácie, **mestá budú ešte viac potrebovať kapacity na realizáciu integračných politik na miestnej úrovni...**“

„Veríme, že po troch rokoch realizácie projektu budú vybrané mestá a samosprávy na Slovensku disponovať kvalitnými podkladmi pre úspešné začleňovanie cudzincov do života v mestách a že naše spoločné aktivity budú na prospech všetkých obyvateľov zapojených samospráv“, skonštatovala na záver Zuzana Številová, riaditeľka Ligy za ľudské práva, hlavného partnera projektu.

Pre viac informácií kontaktujte prosím:

Liga za ľudské práva: Zuzana Številová, stevulova@hrl.sk

Centrum pre výskum etnicity a kultúry (výskum): Elena Gallová Kriglerová, kriglerova@cvek.sk

Mesto Bratislava: press@bratislava.sk

Mesto Trnava: komunitneplanovanie@trnava.sk

Mesto Banská Bystrica: Zdenka Marhefková, zdenka.marhefkova@banskabystrica.sk

Košický samosprávny kraj: anna.cincarova@vucke.sk

Únia miest Slovenska: sekretariat@unia-miest.sk

Doplňujúce informácie k projektu:

Projekt KapaCITY – podpora integrácie cudzincov na lokálnej úrovni

Dátum realizácie: 1.1.2018 – 31.12.2020

Žiadateľ: Liga za ľudské práva, o.z.

Partneri: Centrum pre výskum etnicity a kultúry, Marginal, o.z., Nadácia Milan Šimečku

Podpora: Únia miest Slovenska, Košický samosprávny kraj, mesto Bratislava, mesto Banská Bystrica a mesto Trnava

Stručný popis:

Projekt spája 4 hlavné slovenské organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sa venujú téme integrácie cudzincov v rôznych oblastiach, Úniu miest Slovenska a 4 zapojené samosprávy, ktoré chcú zintenzívniť svoju činnosť vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín žijúcich na ich území. Cieľom projektu je široký rozvoj odborných kapacít samospráv, prenos dobrej praxe na lokálnej, regionálnej ale aj na národnej úrovni a so zahraničím, rozvoj komunikačných zručností samospráv tak, aby sa na lokálnej úrovni podporilo začleňovanie cudzincov a podpora samospráv v tom, aby sa služby poskytované cudzincom stali stabilnou súčasťou ich aktivít. Zároveň chceme inšpirovať aj iné samosprávy k podobným aktivitám a činnostiam a väčšiemu zapojeniu do témy integrácie ŠPTK. V tom nám význame mentorsky a komunikačne pomôže Únia miest Slovenska, ktorá plní aj úlohu mosta smerom k ďalším samosprávam.

Hlavný cieľ projektu
Rozvoj odborných, sieťovacích, koordinačných, advokačných a komunikačných kapacít lokálnych aktérov v oblasti integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín. Vytvorenie know-how a mechanizmov na lokálnej úrovni, ktoré zabezpečia implementáciu integračných opatrení aj po skončení projektu.
Čiastkové ciele projektu
1. Vypracovanie nových alebo revízia existujúcich integračných plánov pre štátnych príslušníkov tretích krajín na úrovni samospráv, miest a obcí.
2. Budovanie odborných znalostí, zručností a kapacít lokálnych aktérov v oblasti integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín prostredníctvom vzdelávacích, sieťovacích, advokačných a komunikačných aktivít
3. Zdieľanie dobrej praxe, výmena skúseností a zvýšenie koordinácie a vzájomnej komunikácie relevantných aktérov na lokálnej úrovni
4. Uľahčenie prístupu štátnych príslušníkov tretích krajín k integračným službám a zlepšenie orientácie na úrovni samospráv

Projekt KapaCITY – podpora integrácie cudzincov na lokálnej úrovni, je spolufinancovaný Európskou úniou z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu, Fondy pre oblasť vnútorných záležitostí.

Európska únia
Fond pre vnútornú bezpečnosť
Fond pre azyl, migráciu a integráciu